

Brusel 3. července 2025
(OR. en)

11246/25

COMPET 685
IND 246
EMPL 352
SOC 500
ECOFIN 951
POLCOM 149
FIN 828
FISC 157
ENV 656
CLIMA 248
ENER 347
ATO 44
MAP 31
RECH 316
RC 43

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	2. července 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 378 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Plnění Dohody o čistém průmyslu I

Delegace nalezou v příloze dokument COM(2025) 378 final.

Příloha: COM(2025) 378 final

V Bruselu dne 2.7.2025
COM(2025) 378 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Plnění Dohody o čistém průmyslu I

Plnění Dohody o čistém průmyslu I

1. Úvod

V Dohodě o čistém průmyslu¹ Komise představila konkrétní opatření, která mají dále podpořit dekarbonizaci a konkurenceschopnost evropského průmyslu. Opatření jsou odpovědí na volání po dostatečně integrovaném přístupu napříč všemi politikami EU na podporu tohoto dvojího cíle. Svědčí rovněž o odhodlání EU řešit výzvy, kterým náš průmysl čelí, jako je rozdíl v cenách energií mezi EU a jejími hlavními konkurenty, slabá poptávka nebo nekalá globální konkurence, a zároveň dávají velkým i malým společnostem a investorům ujištění, že Evropa je i nadále plně odhodlána stát se do roku 2050 klimaticky neutrální ekonomikou, a to s ohledem na spravedlnost, technologickou neutralitu a nákladovou efektivnost, zajištění spravedlivé transformace a posílení environmentální udržitelnosti. Investice do dekarbonizace zvýší konkurenceschopnost hospodářství v Evropě, zvýší její hospodářskou a energetickou odolnost a bezpečnost a vytvoří stabilní a perspektivní pracovní místa.

Uprostřed globálních snah o dosažení nulových čistých emisí bude EU díky Dohodě o čistém průmyslu moci zaujmout vedoucí postavení v rozvoji trhů s čistými technologiemi budoucnosti. Podle Mezinárodní energetické agentury se celosvětový trh s šesti nejvýznamnějšími masově vyráběnými čistými technologiemi² zvýší do roku 2035 na více než 2 biliony USD, což se blíží průměrné hodnotě světového trhu s ropou v posledních letech³. Obchod s čistými technologiemi by měl do roku 2035 dosáhnout 575 miliard USD. Jak vyplývá z nejnovější zprávy o investicích Evropské investiční banky⁴, silná pozice Evropy v oblasti inovací a obchodu s čistými technologiemi se vyplácí. Například evropský vývoz nízkouhlíkových technologií vzrostl od roku 2017 o 65 %, zatímco vývoz z Číny o 79 % a ze Spojených států pouze o 22 %. EU se musí postarat o to, aby tato konkurenční výhoda byla zachována a umocněna.

Aby si průmysl udržel tuto silnou pozici, je nutné zajistit předvídatelnost ohledně směřování Evropy, regulační rámec, který minimalizuje zbytečnou byrokracii, a rychlé a účinné provádění všech navrhovaných opatření. Dekarbonizace a reindustrializace jsou dvě strany téže mince a spolehlivá cesta k dekarbonizaci nemůže existovat bez silné a odolné evropské průmyslové základny. Proto toto sdělení – společně s návrhem na změnu evropského právního rámce pro klima, který stanoví cíl v oblasti klimatu do roku 2040 s nezbytnou flexibilitou – ukazuje, že realizace již probíhá. Jen několik měsíců po představení Dohody o čistém průmyslu zavádíme první vlnu opatření, jež aktivně podporují průmysl v této zásadní transformaci, posilují evropskou průmyslovou základnu, podporují rovné podmínky na globální úrovni a uvolňují prostor pro inovace.

Pokroku bylo dosaženo ve všech šesti hlavních faktorech, jež stimulují podnikání, uvedených v Dohodě o čistém průmyslu. Opatření zajišťují rovnováhu mezi podporou ambiciózních cílů Dohody o čistém průmyslu a zachováním rovných podmínek na jednotném trhu tak, aby členské státy mohly v případě potřeby poskytovat cílenou finanční podporu dekarbonizačnímu úsilí a budování suverénních hodnotových řetězců v oblasti čistých technologií, aniž by docházelo k nepatřičnému narušení hospodářské soutěže. Umožňují také, aby členské státy využívaly daňové pobídky jako

¹ COM(2025) 85 final.

² Solární fotovoltaika, větrné turbíny, elektromobily, baterie, elektrolyzéry a tepelná čerpadla.

³ Mezinárodní energetická agentura: Energy Technology Perspectives 2024 (Perspektivy energetických technologií 2024), říjen 2024.

⁴ Evropská investiční banka, Investment Report 2024/2025: Innovation, integration and simplification in Europe (Zpráva o investicích: Inovace, integrace a zjednodušení v Evropě), 2025.

katalyzátor soukromých investic do dekarbonizačních projektů, což v konečném důsledku usnadní svižný přechod na čistý a cenově dostupný evropský energetický systém.

Současně Komise pokračovala ve spolupráci se zúčastněnými stranami. Poté, co byla přijata Dohoda o čistém průmyslu, probíhaly strategické dialogy o budoucnosti automobilového průmyslu a o budoucnosti evropského ocelářského odvětví, které vedly k vypracování specializovaných akčních plánů⁵, jež obsahují konkrétní opatření pro jednotlivá odvětví s cílem udržet konkurenční výhodu Evropy. Komise rovněž uspořádala dialog o čistém průmyslu a oběhovém hospodářství s cílem připravit akt o oběhovém hospodářství. Další opatření se budou zabývat specifickými problémy farmaceutického a chemického průmyslu, a to na základě dialogů se zástupci těchto odvětví.

Práce na posílení odolnosti a konkurenceschopnosti našeho průmyslu přesahuje rámec Dohody o čistém průmyslu. K cílům dohody přispívají mimo jiné strategie pro jednotný trh, strategie pro unii úspor a investic, strategie pro vodohospodářskou odolnost, sdělení o unii dovedností doplněné Akčním plánem pro základní dovednosti a Strategickým plánem vzdělávání v oborech STEM a také Strategie EU pro startupy a scaleupy. Ty jsou dále podpořeny čtyřmi zjednodušujícími balíčky Omnibus, jejichž cílem je snížit regulační zátěž.

V nadcházejících týdnech a měsících Komise rozhodným způsobem pokročí v provádění zbývajících opatření uvedených v Dohodě o čistém průmyslu.

2. Plnění prvního balíčku Dohody o čistém průmyslu

Hlavním prostředkem k dosažení ambicí a cílů Dohody o čistém průmyslu je nový rámec státní podpory Dohody o čistém průmyslu, který Komise přijala 25. června. Schválení podpory ve výši více než 85 miliard EUR do června 2025 v rámci oddílů dočasného krizového a transformačního rámce týkajících se transformace je důkazem, že zjednodušená pravidla státní podpory mohou zvýšit rozsah i ochotu členských států využívat státní podporu k dosažení cílů ekologické transformace. Skutečnost, že většina členských států již začala provádět opatření na urychlení přechodu na čistou energii v rámci dočasného krizového a transformačního rámce, navíc zdůrazňuje získané praktické zkušenosti a potřebu stabilního, dlouhodobého rámce, který by nahradil dočasný rámec a podporoval dekarbonizaci průmyslu i nadále.

Nový rámec státní podpory dále zjednodušuje a urychluje proces poskytování podpory ze strany členských států tím, že poskytuje jasnější a pružnější kritéria pro posuzování opatření státní podpory, nabízí delší plánovací horizont a pro podniky zvyšuje předvídatelnost a jistotu investic. V souladu s cíli Dohody o čistém průmyslu se orientuje na všechny průmyslové podniky se zaměřením na energeticky náročná průmyslová odvětví a odvětví čistých technologií a zavádí opatření podpory na urychlení zavádění obnovitelné energie a investic do dekarbonizace průmyslu a výrobních kapacit v oblasti čistých technologií. Členské státy se budou moci podílet na financování rozšíření výroby čistých technologií v Evropě, a to s využitím jak recyklovaných, tak primárních vstupů, což přispěje k posílení odolnosti evropských dodavatelských řetězců. Umožní také členským státům, aby snížily náklady na elektřinu energeticky náročným uživatelům působícím v průmyslových odvětvích, u nichž hrozí přesun mimo Unii do zemí, kde neexistují environmentální předpisy nebo jsou méně ambiciózní, výměnou za investice do dekarbonizace. Nový rámec podporuje přilákání soukromých finančních prostředků tím, že snižuje investiční rizika u projektů, které jsou v souladu s cíli Dohody o čistém průmyslu.

⁵ COM(2025) 96 final a COM(2025) 125 final.

Nová pravidla navíc přispívají k vytváření předních trhů pro čisté produkty a umožňují smíšené financování z Inovačního fondu a vnitrostátního financování tím, že usnadňují schvalování státní podpory členskými státy, které chtějí v rámci tohoto fondu podpořit projekty s pečeti suverenity. Nový rámec státní podpory doplňuje pravidla státní podpory, která zůstávají plně k dispozici a vztahují se i na další opatření, která přispějí k Dohodě o čistém průmyslu. Členské státy mohou oznámit opatření na podporu výrobců čistých technologií, jako jsou baterie, aby dosáhli účinné míry podle platných pravidel státní podpory. Za normálních tržních podmínek by výrobci čistých technologií měli být schopni pokrýt své provozní náklady bez další veřejné podpory. Komise je připravena pomoci členskými státy určit vhodné způsoby, jak v rámci pravidel státní podpory navrhnout veřejnou podporu, která řeší selhání trhu, je nezbytná, přiměřená a nenarušuje nepřiměřeně hospodářskou soutěž a obchod na jednotném trhu, nebo navrhnout takovou veřejnou podporu bez státní podpory.

Jak uvádí Dohoda o čistém průmyslu, v rámci probíhajícího přezkumu obecného nařízení o blokových výjimkách Komise rovněž posoudí, zda a jak by měla být pravidla státní podpory aktualizována, aby měl průmysl lepší motivaci k investicím do prohlubování dovedností, rekvalifikace, kvalitních pracovních míst a nábory pracovníků pro spravedlivou transformaci. Komise se bude zabývat zejména pravidly týkajícími se podpory pro sociální podniky a nábory znevýhodněných pracovníků. V této souvislosti Komise vypracuje zvláštní pokyny, které členskými státy pomohou při navrhování opatření státní podpory pro sociální podporu a sociální investice. Taková podpora se v mnoha případech nepovažuje za podporu, nebo se na ni vztahuje blokovaná výjimka podle obecného nařízení o blokových výjimkách.

Souběžně s novým rámcem státní podpory **stimuluje dnes přijaté doporučení Komise o daňových pobídkách investice do čistých technologií a dekarbonizace průmyslu prostřednictvím opatření, jako jsou zrychlené odpisy a daňové úlevy.** Tím se účinně sníží finanční překážky pro společnosti, které investují do udržitelnosti, a posílí se přední trhy s dekarbonizovanými výrobky. Podporou velkorysých zrychlených odpisů až po okamžité odpisy a flexibilní vratné daňové zápočty chce Komise poskytnout podnikům jistotu a včasnou podporu.

Náš energetický systém je klíčem k zajištění správných podmínek pro dekarbonizaci naší ekonomiky. K dekarbonizaci energetického systému do roku 2040 jsou nutná všechna bezemisní a nízkouhlíková energetická řešení, včetně obnovitelných zdrojů energie, jádra, energetické účinnosti, skladování, zachycování, využití a ukládání uhlíku, odstraňování uhlíku, geotermální a vodní energie a všech dalších současných i budoucích energetických technologií pro nulové čisté emise, jakož i posílení sítě a skladovací kapacity. S cílem poskytnout členskými státy a národním regulačním orgánům základ pro urychlení přechodu na cenově dostupný a flexibilnější energetický systém s dobře rozvinutými sítěmi a skladováním energie přijímá Komise balíček dokumentů s pokyny. Tyto dokumenty se týkají **i) inovativních technologií a forem zavádění obnovitelné energie, ii) vymezení oblastí vyhrazených pro síťovou a skladovací infrastrukturu a iii) metodik stanovení síťových sazeb.** Díky podpoře zavádění dalších projektů v oblasti čisté energie a sítě bude provádění tohoto balíčku pokynů přínosem i pro domácí výrobu příslušných čistých technologií v EU, v níž má Evropa celosvětové prvenství.

Pokyny týkající se **inovativních technologií a forem zavádění obnovitelné energie podporují rozšiřování obnovitelných zdrojů energie, což přispívá ke snížení nákladů na dodávky energie.** Závislost Evropy na dovozu fosilních paliv významně přispívá k nestálosti a vyšší nákladů na dodávky. Rozšířením inovativních obnovitelných zdrojů energie a využitím nevyužitého potenciálu (např. agrosolární energie, plovoucí obnovitelné zdroje energie, energie z oceánů) může EU tyto náklady

zmírnit. V letech 2021 až 2023 již spotřebitelé elektřiny v EU ušetřili 100 miliard EUR díky výrobě elektřiny z nově instalovaných fotovoltaických a větrných elektráren.⁶

Pokyny pro vymezení oblastí pro sítě a skladování mají zlepšit a urychlit rozšiřování našich sítí a také urychlit zavádění řešení pro skladování. To má zásadní význam vzhledem k očekávanému nárůstu decentralizované výroby obnovitelné energie, rostoucí poptávce po elektřině a stávajícím omezením v elektrické síti, jako je potřeba připojení dobíjecí infrastruktury pro elektromobily, která přináší výhody pro skladování a pro energetický systém jako celek, a také vzhledem k potřebě modernizovat 40 % stávajících sítí. Navíc kapacita elektřiny z obnovitelných zdrojů rychle roste, jen v roce 2024 přibýlo přibližně 78 GW. Vzhledem k tomu, že do roku 2030 by měl roční nárůst kapacity elektřiny z obnovitelných zdrojů dosáhnout v průměru přibližně 100 GW, je třeba výrazně urychlit postupy udělování povolení pro projekty skladování energie z obnovitelných zdrojů a pro sítě, které integrují obnovitelnou energii.

Třetí dokument s pokyny, týkající se metodik stanovení sítových sazeb, podporuje návrh sítových sazeb zaměřený na snížení celkových nákladů systému pomocí zvýšení flexibility a lokalizačních pobídek a také zvýšením účinnosti využívání a řízení sítě. Tento posun na podporu změny chování je nezbytný pro efektivní řízení období špičkové spotřeby nákladově efektivním způsobem. Sítové sazby mohou hrát zásadní roli tím, že budou všechny uživatele systému motivovat k optimalizaci způsobu využívání. Koordinovaný přístup přináší obrovské výhody, včetně snížení výdajů na řízení sítě a nákladných přetížení, zlepšení schopnosti sítě absorbovat výrobu energie z obnovitelných zdrojů a omezení potřeby rozsáhlého posilování sítě na nezbytně nutnou míru. Tím se sníží celkové náklady na síť, které jsou ve fakturách za energii účtovány spotřebitelům, a přinese to přímý prospěch uživatelům přispívajícím k integraci energetického systému.

Mezi další výzvy, kterým průmysl čelí, patří **vystavení nekalé mezinárodní konkurenci** a regulační zátěž. Od spuštění systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) se riziko úniku uhlíku účinně řeší udělováním bezplatných povolenek pro odvětví, která jsou tomuto riziku vystavena. Bezplatné povolenky pro zařízení EU ETS vyrábějící zboží podléhající CBAM budou rušeny v letech 2026 až 2034, souběžně s postupným zaváděním finančních závazků CBAM pro dovážené zboží. CBAM se sice zabývá rizikem úniku uhlíku při výrobě zboží podléhajícího CBAM pro EU, avšak riziko úniku uhlíku při výrobě zboží podléhajícího CBAM pro vývozní trhy by se mohlo s postupným zrušením bezplatného přidělování povolenek zvýšit, pokud některé třetí země nezavedou rovnocenné stanovování cen uhlíku. Různá odvětví CBAM vyzvala k naléhavým **opatřením k řešení úniku uhlíku při vývozu.**

Jak bylo oznámeno v Akčním plánu pro ocel a kovy, Komise proto zvážila možnosti, jak toto riziko řešit. Jakékoli řešení by mělo být plně v souladu s environmentálními cíli CBAM a zároveň respektovat příslušná pravidla WTO. Kromě toho by mělo být zavedeno rychle, aby se zajistila právní jistota a předešlo se zbytečné administrativní zátěži. Komise proto hodlá předložit samostatný návrh, podle něhož by se využívaly příjmy z CBAM, který bude rozšířen, na podporu výroby ohrožené únikem uhlíku. Díky tomu by dotčení výrobci mohli získat kompenzaci úměrnou postupnému ukončování bezplatných povolenek za předpokladu, že budou plněny podmínky dlouhodobé dekarbonizace. Rozsah bude třeba stanovit na základě objektivních kritérií. Tento režim by byl zaveden na původně stanovené období s přezkumem v roce 2027. Návrh by byl předložen do konce roku 2025 spolu s návrhem na rozšíření CBAM na zboží z navazujících částí výrobního řetězce a

⁶ IEA (2023), Renewable Energy Market Update – červen 2023, IEA, Paříž, <https://www.iea.org/reports/renewable-energy-market-update-june-2023>, licence: CC BY 4.0.

s návrhem na zavedení opatření proti obcházení, přičemž nebudou dotčeny stávající návrhy Komise týkající se nových vlastních zdrojů pro rozpočet EU. Cílem tohoto řešení je zajistit rovné zacházení se zbožím podléhajícím CBAM, ať už je vyráběno a prodáváno v EU, vyváženo z EU do třetích zemí nebo dováženo do EU, aby byla zachována slučitelnost s WTO. Aby mohla Komise opatření vhodně navrhnout, obstará další analýzu rizika úniku uhlíku u výroby zboží podléhajícího CBAM určeného k vývozu a bude tyto plány konzultovat s odvětvími CBAM před předložením návrhu, a to i s přihlédnutím ke specifickým vnitrostátním podmínkám. Za tímto účelem bude uspořádán dialog na vysoké úrovni.

Dalším klíčovým pilířem Dohody o čistém průmyslu je zjednodušení. V řadě legislativních oblastí bylo dosaženo pokroku s cílem snížit regulační zátěž a umožnit průmyslu účinnější a pragmatičtější přechod k udržitelnému hospodářství. Cílem návrhu na zjednodušení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM), který byl přijat jako součást balíčku Omnibus I v únoru 2025, je snížit byrokracii a zajistit hladké provádění CBAM, až bude od ledna 2026 plně v provozu. Návrh zejména zavádí roční hmotnostní práh 50 tun, který vylučuje přibližně 90 % dovozců z jakýchkoli povinností CBAM a zároveň zajišťuje, že 99 % emisí spadá do působnosti CBAM. Začátkem tohoto měsíce dosáhli spolunormotvůrci dohody o pozměněném nařízení, které se drží hlavních parametrů návrhu Komise.

3. Práce probíhající v dalších oblastech Dohody o čistém průmyslu

Kromě prvního souboru konkrétních opatření v rámci Dohody o čistém průmyslu bylo dosaženo významného pokroku v několika oblastech souvisejících s touto strategií. Pokročila realizace Akčního plánu pro cenově dostupnou energii, který byl přijat v únoru 2025. Dne 16. června Evropská komise a polské předsednictví Rady Evropské unie společně zahájily činnost **Pracovní skupiny pro energetickou unii**. Pracovní skupina se bude zabývat technickými a regulačními překážkami, které brání dokončení skutečné energetické unie, a to podporou využívání a rozvoje dobře propojených infrastruktur, řešením vnitrostátních překážek v oblasti povolování, zvýšením využívání skladování a služeb flexibility, zlepšením koordinace regionálních, vnitrostátních a unijních opatření a podporou klíčových opatření pro provádění Akčního plánu pro cenově dostupnou energii, například v oblasti povolování, zdanění a flexibility systému.

Klíčové jsou finance. Komise a Evropská investiční banka úzce spolupracovaly na vývoji nových finančních produktů způsobilých v rámci Programu InvestEU a určených ke snížení rizik při investicích soukromého sektoru. Evropská investiční banka (EIB) zahájila 19. června nové programy, v jejichž rámci bude nabízet protizáruky na smlouvy o nákupu elektřiny (PPA) uzavírané mezi vývojáři čisté energie a průmyslem, a to v objemu 500 milionů EUR. Cílem této iniciativy je usnadnit přístup průmyslu ke stabilnějším cenám energie a podpořit investice do nových výrobních projektů. Kromě toho EIB zahájila druhý program protizáruk na zmírnění rizik spojených s výrobou nových síťových komponentů (s využitím modelu, který již používá pro odvětví větrné energie) s částkou 1,5 miliardy EUR, které jsou zásadní pro rozšiřující se potřeby sítí v celé Evropě, a také program TechEU, který má pomoci překlenout nedostatek finančních prostředků na podporu převratných inovací, posílit průmyslovou kapacitu Evropy a umožnit rozvoj scaleupům. Rozšiřuje také možnosti financování balíčku pro větrnou energii z 5 miliard EUR na 6,5 miliardy EUR a zřizuje nový záruční produkt pro rozvíjející se čisté technologie s úvěrovým rámcem EIB ve výši 250 milionů EUR, který bude podporován Programem InvestEU.

Komise má rovněž dobře nakročeno k tomu, aby do konce roku 2025 zahájila pilotní projekt připravované Banky pro dekarbonizaci průmyslu. Tento pilotní projekt s rozpočtem 1 miliardy EUR bude aukcí zaměřenou na dekarbonizaci průmyslového tepla prostřednictvím elektrifikace a přímého tepla z obnovitelných zdrojů (např. solárního tepla nebo geotermálního tepla). Bude přínosem pro společnosti v různých průmyslových odvětvích, včetně středních podniků. Poslouží jako pilotní projekt pro Banku pro dekarbonizaci průmyslu tím, že podpoří projekty, jejichž metrikou je snižování emisí uhlíku. V dubnu proběhla rozsáhlá konzultace se zúčastněnými stranami, z níž vyplynula velká podpora této iniciativy ze strany průmyslu. V návaznosti na to Komise zveřejnila návrh podmínek aukce ke konzultaci.

Komise rovněž přijala první dva seznamy strategických projektů, které mají být podpořeny v rámci aktu o kritických surovinách a které zahrnují projekty v EU i ve třetích zemích. Vybrané projekty pokrývají širokou škálu strategických materiálů a fází hodnotového řetězce a přispějí k bezpečnému zásobování EU strategickými surovinami. S cílem zajistit včasnou realizaci těchto projektů obdrží projekty podporu na usnadnění veřejných a soukromých investic a urychlené vydávání povolení pro projekty v EU.

Klíčovou prioritou Dohody o čistém průmyslu je další **rozvoj předních trhů**. Dne 6. dubna přijala Komise **pracovní plán na období 2025–2030 pro nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a nařízení o označování energetickými štítky**. Plán obsahuje seznam produktů, které by měly být v příštích pěti letech přednostně zařazeny do požadavků na ekodesign a označování energetickými štítky, například ocel a hliník. To by mělo přispět k zavádění udržitelných, opravitelných, oběhových a energeticky účinných výrobků v celé Evropě. Jakmile budou harmonizované požadavky na udržitelnost výrobků na úrovni EU správně navrženy, posílí jednotný trh, zabrání překážkám obchodu, narovnájí podmínky, zlepší informovanost spotřebitelů a sníží administrativní zátěž.

V souvislosti se strategickým dialogem o budoucnosti automobilového průmyslu, který se uskutečnil v prvním čtvrtletí roku 2025, a v souladu s tím, co bylo oznámeno v Průmyslovém akčním plánu pro evropský automobilový průmysl ze dne 5. března 2025, navrhla Komise **automobilovému průmyslu flexibilitu** při plnění cílů pro rok 2025 týkajících se prodeje vozového parku prostřednictvím cílené změny nařízení (EU) 2019/631, kterou spolunormotvůrci přijali. To výrobcům poskytne dodatečnou flexibilitu, pokud jde o jejich povinnosti dodržet předpisy, neboť pro roky 2025, 2026 a 2027 je místo ročního období stanoveno tříleté období souladu. Cílená změna zavádí tuto dodatečnou flexibilitu pro výrobce a zároveň zachovává úroveň ambicí cíle snížení emisí. Cílem je podpořit investice do přechodu na čistou energii a zároveň zachovat celkové ambice v oblasti klimatu. Dne 5. března Komise rovněž aktualizovala evropský seznam odpadů, aby baterie a jejich kritické suroviny zůstaly v hospodářství déle.

Nástroj pro infrastrukturu pro alternativní paliva (AFIF) v rámci Nástroje pro propojení Evropy uvolnil pro období 2025–2026 570 milionů EUR na zavádění dobíjecí infrastruktury se zaměřením na těžká nákladní vozidla. Do druhého konečného termínu 11. června 2025 bylo předloženo 25 návrhů projektů s celkovými investičními náklady ve výši 665 milionů EUR. Celkově bylo na projekty infrastruktury pro dobíjení elektromobilů požadováno přibližně 287 milionů EUR z prostředků EU, z toho 245 milionů EUR na specializovanou dobíjecí infrastrukturu pro těžká nákladní vozidla.

Pokud jde o vnější rozměr, během summitu EU–Jižní Afrika dne 13. března 2025 zahájila Komise jednání s Jihoafrickou republikou o prvním partnerství v oblasti čistého obchodu a investic. Partnerství je rozvíjeno ve spolupráci s klíčovými strategickými partnery s cílem účinně řídit strategické závislosti a posílit úlohu EU v klíčových globálních hodnotových řetězcích. Komise a

Jihoafrická republika se zavázaly, že budou usilovat o dohodu na podporu rozvoje strategických, čistších hodnotových řetězců pro suroviny. Součástí toho je důraz na místní zužitkování, obnovitelnou a nízkouhlíkovou energii (včetně bezpečného a udržitelného nízkouhlíkového vodíku) a čisté technologie, a to pomocí lepších podmínek pro vzájemně výhodné investice. Kromě toho Komise během summitu oznámila investiční balíček strategie Global Gateway ve výši 4,7 miliardy EUR, z čehož 4,4 miliardy EUR bude investováno do projektů podporujících čistou a spravedlivou energetickou transformaci země. Cílem Komise je prokázat rozhodný pokrok v partnerství v oblasti čistého obchodu a investic s Jihoafrickou republikou před summitem G20 v Johannesburgu, který je plánován na dny 22.–23. listopadu 2025.

Komise rovněž **zpřísnila ochranné opatření týkající se oceli**, aby ochránila ocelářský průmysl EU před prudkým nárůstem dovozu, a naplnila tak Evropský akční plán pro ocel a kovy. Zatímco většina úprav vstoupila v platnost 1. dubna, změny týkající se pomalejšího tempa liberalizace a zrušení přenosu nevyužitých objemů vstoupí v platnost 1. července 2025. Vzhledem k tomu, že platnost ochranného opatření právně vyprší 30. června 2026, navrhne Komise v září 2025 dlouhodobé opatření v oblasti oceli, které poskytne vysoce účinnou úroveň ochrany ocelářského odvětví EU i po červnu 2026. To je důležité zejména s ohledem na zvýšená cla USA na hliník a ocel, která ještě zhoršují obtížnou situaci těchto průmyslových odvětví.

Důležitou cestou k **dekarbonizaci a konkurenceschopnosti kovoprůmyslu** je posílení **oběhovosti**. Objem šrotu používaného k recyklaci v EU však klesá v důsledku snížené poptávky ze strany průmyslu EU a vyšších cen za šrot placených ve třetích zemích. Prvním krokem ke zvrácení tohoto trendu bylo ze strany Komise zpřístupnění příslušných údajů z databáze celního dohledu veřejnosti, podobně jako se tomu stalo nedávno v odvětví chemických látek. Tato iniciativa je součástí širšího mechanismu monitorování dovozu a vývozu hliníku, mědi a oceli, který zlepší dostupnost informací o trhu, čímž podpoří oběhové postupy a usnadní přijímání obchodních opatření k zajištění dostatečné dostupnosti šrotu v EU podle potřeby, počínaje opatřeními pro hliník. Komise bude rovněž pracovat na zvýšení poptávky po recyklovaných výrobcích.

Jak v Dohodě o čistém průmyslu, tak v Průmyslovém akčním plánu pro automobilový průmysl je uvedeno, že Komise navrhne **podmínky pro zahraniční investice**, konkrétně v automobilovém odvětví, včetně komponentů, přičemž okamžitou prioritou je dodavatelský řetězec baterií. Komise navrhne konkrétní podmínky týkající se kritérií odolnosti a udržitelnosti v aktu o akceleratoru dekarbonizace průmyslu a případně v dalších iniciativách.

Komise v úzké konzultaci se zúčastněnými stranami z průmyslu a členskými státy navrhne opatření, která zajistí, aby zahraniční investice v EU lépe přispívaly k dlouhodobé konkurenceschopnosti průmyslu EU, jeho technologickému náskoku a hospodářské odolnosti, jakož i k vytváření kvalitních pracovních míst v EU. Například u projektů, které zahrnují zahraniční investice, zejména pokud zahrnují veřejné financování, by členské státy mohly společně zvážit stanovení podmínek, např. vlastnictví zařízení, vstupy ze zdrojů EU, nábor zaměstnanců v EU, potřeba společných podniků nebo transferů duševního vlastnictví. To by se nejprve mohlo dotknout některých strategických odvětví, například automobilového průmyslu nebo výroby z obnovitelných zdrojů.

Pokud jde konkrétně o automobilový průmysl, Komise plánuje diskutovat s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami o tom, jak maximalizovat přidanou hodnotu investic ze zahraničí a pomoci zabránit rychlému zhoršování situace a roztržitosti vnitřního trhu. Tyto podmínky budou základem pro spolupráci s klíčovými mezinárodními partnery s významnými investicemi v EU, zejména v oblasti obnovitelné energie a v dodavatelském řetězci automobilového průmyslu.

Komise v nejbližší době navrhne **balíček týkající se chemických látek**, jehož součástí bude **akční plán pro chemický průmysl EU a Omnibus o chemických látkách**. Akční plán zavede konkrétní opatření ke zvýšení globální konkurenceschopnosti evropského odvětví chemických látek, včetně malých a středních podniků, a k posílení jeho výrobní základny prostřednictvím opatření v klíčových oblastech, jako je kritická výroba, cena energie a podpora inovací a dekarbonizace.

Jak bylo oznámeno v Dohodě o čistém průmyslu, **Komise zřídila podpůrné centrum významných projektů společného evropského zájmu, které má urychlit navrhování nových významných projektů společného evropského zájmu**. Komise v současné době nabízí podporu několika členským státům k urychlení přípravy nových významných projektů společného evropského zájmu, které schválilo Společné evropské fórum o významných projektech společného evropského zájmu v listopadu 2024 a březnu 2025. K urychlení plnění cílů Dohody o čistém průmyslu přispějí zejména práce na významném projektu společného evropského zájmu zaměřeném na cirkulární pokročilý materiál a na významných projektech společného evropského zájmu se zaměřením na inovativní jaderné technologie.

Komise také 13. června 2025 přijala **jaderný ukázkový program (PINC)**. Ten poskytuje aktuální přehled o potřebách investic do jaderné energie v EU a o osvědčených postupech modelů financování pro efektivní investiční plány. Realizace plánů členských států v oblasti jaderné energie bude vyžadovat značné investice ve výši přibližně 241 miliard EUR do roku 2050, a to jak na prodloužení životnosti stávajících reaktorů, tak na výstavbu nových velkých reaktorů. Dále jsou potřeba investice do malých modulárních reaktorů (SMR), pokročilých modulárních reaktorů (AMR) a mikroreaktorů a do energie z jaderné syntézy pro dlouhodobější budoucnost.

V rámci Dohody o čistém průmyslu byly rovněž podniknuty významné kroky ke zvýšení **kvalifikace a kvality pracovních míst** v EU. Dne 5. března 2025 bylo přijato sdělení o unii dovedností, které zavádí klíčové iniciativy, jako je Evropský výbor na vysoké úrovni pro dovednosti a observatoř poznatků o dovednostech, a zároveň posiluje stávající iniciativy v oblasti zvyšování kvalifikace a rekvalifikace. Komise dále zahájila konzultace se sociálními partnery za účelem přípravy Plánu pro kvalitní pracovní místa, který se zaměřuje na podporu restrukturalizačních procesů a spravedlivé transformace, a v rámci přezkumu politiky soudržnosti v polovině období navrhla cílené změny Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci a Evropského sociálního fondu plus (ESF+), aby se tak urychlila a zvýšila podpora pracovníků ohrožených ztrátou zaměstnání v důsledku restrukturalizace související s dekarbonizací.

Přezkum politiky soudržnosti v polovině období, který Komise navrhla v dubnu, dá členským státům a regionům možnost posílit prostřednictvím svých programů konkurenceschopnost Evropy a odstranit mezery v inovacích. Přestože se o návrhu stále jedná v rámci postupu spolurozhodování, Komise očekává ambiciózní konečný výsledek. V této souvislosti by byla umožněna podpora z Evropského fondu pro regionální rozvoj velkým podnikům, přispívají-li k významnému projektu společného evropského zájmu nebo působí-li v kritických oblastech, jako je obrana, strategické technologie a dekarbonizace. Kromě toho návrh podpoří energetickou transformaci prostřednictvím podpory propojovacích vedení (pozemní a podmořské kabely, které propojují elektrické systémy sousedních zemí) a zřizování dobíjecí infrastruktury. Čistou průmyslovou základnu ve všech regionech posílí rovněž investice do cenově dostupného energeticky účinného bydlení, udržitelného hospodaření s vodou a inovací, které přispívají k cílům platformy STEP. Jako finanční pobídku k investicím do strategických priorit Komise navrhla, aby členské státy a regiony mohly v roce 2026 využít předběžné financování ve výši 30 % a vyšší míry spolufinancování projektů vypracovaných v rámci strategických priorit.

3. Závěr

Úspěch při provádění Dohody o čistém průmyslu závisí na odhodlání členských států a jejich orgánů účinně realizovat její opatření.

Komise je i nadále pevně odhodlána naplňovat Dohodu o čistém průmyslu a učinit z dekarbonizace hnací sílu evropské konkurenceschopnosti a prosperity, a to mimo jiné prostřednictvím návrhu průběžného cíle do roku 2040 na cestě ke klimatické neutralitě do roku 2050. Zbytek opatření v rámci Dohody o čistém průmyslu bude realizovat prostřednictvím řady balíčků, z nichž další jsou plánovány na druhou polovinu roku 2025. Každý balíček bude přizpůsoben konkrétním aspektům cílů Dohody o čistém průmyslu, čímž se posílí společné úsilí o zvýšení konkurenceschopnosti evropského průmyslu a urychlení pokroku při plnění cílů EU v oblasti dekarbonizace.